

Elektronisko darījumu gads

Baltijas uzņēmumu apvienošanas un iegādes tirgus 2020. gadā bijis stabils, saglabājot pērnā gada apgrozījumu. Latvijā stabilitāti nodrošina valsts ieguldījums *airBaltic Corporation*. Gadu kopumā raksturo attālinātas darījumu sarunas un elektroniski noslēgti darījumi

Teksts Jānis Goldbergs

Neraugoties uz diviem *Covid-19* pandēmijas viļņiem un ar tiem saistītajiem ierobežojumiem visa 2020. gada garamā, kā arī ietekmi uz dažādiem biznesa procesiem, gads uzņēmumu apvienošanas un iegādes tirgū vērtējams labi, savā tirgus pētījumā secina zvēriņāta advokāte un *Sorainen* Latvijas biroja vadōšā partnere Eva Berlaus un biroja zvēriņāta advokāte Renāte Purvinska.

Mergers and acquisitions (M&A) jeb uzņēmumu apvienošanas un iegādes tirgus par spīti 2020. gada sākuma prognozēm spēja saglabāt gan darījumu skaitu, gan atklāto darījumu vērtību 2019. gada līmenī, secina *Sorainen*. Paziņoto darījumu skaita ziņā Latvija joprojām nav sasniegusi 2018. gada līmeni, tomēr kopējā darījumu vērtība pērn ir sasniegusi 453

miljonus eiro, kas ir pēdējo desmit gadu augstākā atklātā darījumu vērtība Latvijā. Jāpiebilst, ka lauvas tiesu no Latvijas darījumiem pērn veido Latvijas valsts ieguldījums *airBaltic Corporation* pamatkapitālā – 250 miljoni eiro, kas ir lielākais gada darījums Baltijā. Šī darījuma rezultātā valsts savu līdzdalību *airBaltic Corporation* palielināja līdz 91%.

Starp privātā kapitāla un riska kapitāla darījumiem pētījumā izcelts 83,14% *Valmieras stikla šķiedras* akciju iegādes darījums, kur uzņēmuma akcijas iegādājās *Warwick* alternatīvo ieguldījumu fonds un darījumu vērtība sasniedza 120,18 miljonus eiro, tādējādi kļūstot par ceturto lielāko darījumu Baltijā pēc darījuma summas.

Lietuva un Latvija M&A darījumu TOP 10 pagaidām ir pārstāvētas ar darījumiem tradicionālās nozarēs, savukārt Igaunijā dominē darījumi tieši tehnoloģiju, mediju un telekomunikāciju sektorā.

“Arī Lietuvā un Latvijā darījumu skaits šajā sektorā pastāvīgi aug, taču šo darījumu izmērs pagaidām nav bijis pietiekams, lai iekļūtu TOP 10. Taču īpaši pēc nokļūšanas jaunuzņēmumiem draudzīgākās valsts TOP augšgalā saistībā ar pēdējiem grozījumiem Komerclikumā, kas atļauj daļu opciju izdošanu, Latvijai ir visai labas izredzes dažu nākamo gadu laikā situāciju TOP 10 izmainīt,” paredz *Sorainen* advokātes.

“Pērnā gada pirmajā pusē, pandēmijas pirmā viļpa laikā, daži darījumi sākotnēji tika apturēti, ieņemot nogaidošu pozīciju. Savukārt gada otrā puse bija ļoti aktīva, atgūstot gada sākumā iekavēto un noslēdzot gan jaunus darījumus, gan pavasarī apturētos,” secina pētnieces, atzīmējot gada būtiskāko tendenci darījumos. Protī, 2020. gadā aizvien vairāk darījumu sarunu noticis attālināti un darījumi noslēgti ar video konferenču starpniecību, izmantojot elektroniskos parakstus.

M&A darījumu TOP 10 Baltijā

Pēc atklātās pārdošanas cenas (Lietuva, Latvija un Igaunija) 2020. gadā

Nr.	Pircējs	Iegādātā sabiedrība	Pārdošanas cena
1.	Latvijas valsts	<i>airBaltic Corporation</i>	250.00
2.	D1 Capital Partners Darsana Capital Partners	<i>Bolt Technology</i>	150.00
3.	GAN Limited	<i>Vincent Group</i>	149.10
4.	Warwick Capital Partners	<i>Valmieras stikla šķiedra</i>	120.18
5.	Šiaulių Bankas	<i>Danske Bank Lithuanian branch retail loan portfolio</i>	108.00
6.	Nava Capital Management UK	<i>Bolt Technology</i>	100.00
7.	Augstsrieguma tīkls	<i>Conexus Grid</i>	77.00
8.	MM Grupp	<i>Forum Cinemas</i>	65.00
9.	Kahoot!	<i>Drops</i>	42.13
10.	AS HarjuElekter FirstFloor Capital MM Grupp KIC Innoenergy	<i>Skeleton Technologies</i>	41.30

Avots: ZAB *Sorainen*

Saskaņā ar Mergermarket statistikas datiem, 2020. gadā tika paziņoti pavism 69 M&A darījumi Baltijas valstīs. Savukārt atklātā darījuma vērtība kopā veido 1,196 miljardus eiro, kas ir tuvu 2019. gada vērtībai – 1,224 miljardi eiro. Turklāt, salīdzinājumā ar 2019. gadu, 2020. gadā bija vairāki darījumi ar ļoti lielām darījuma vērtībām, kas pārsniedza 100 miljonu eiro atzīmi. 2020. gadā šādi darījumi bija seši, bet 2019. gadā – tikai četri.

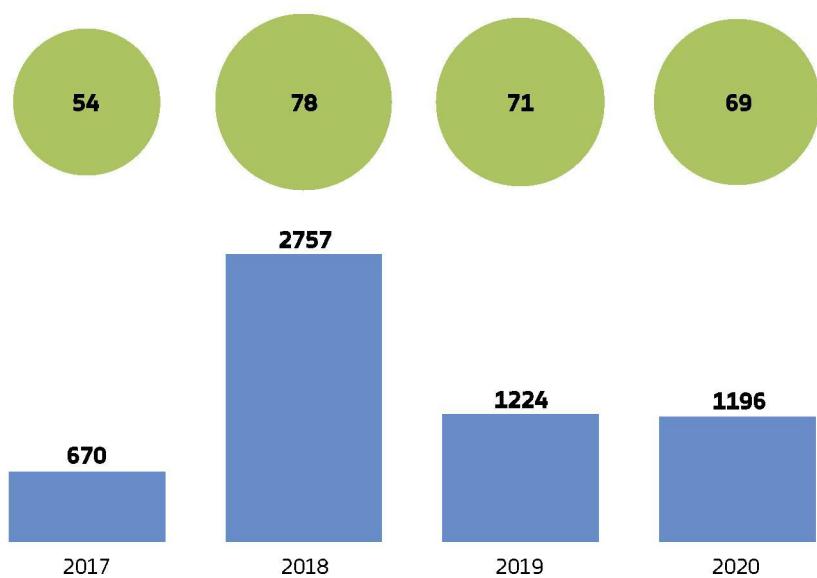
M&A darījumi tehnoloģiju, mediju un telekomunikāciju sektorā 2020. gadā palielinājās par 56,8%, salīdzinot ar 2019. gadu, proti, no 543,4 miljardiem ASV dolāru 2019. gadā līdz 851,8 miljardiem ASV dolāru 2020. gadā. Līdzīgi kā citur pasaule, arī Baltijā tehnoloģiju, mediju un telekomunikāciju sektorā 2020. gadā bija ievērojams skaits darījumu – 16 darījumi, no kuriem četri ir ierindoti starp lielākajiem Baltijas M&A darījumiem pēc to atklātās darījuma vērtības, ieņemot 2., 3., 6. un 9. vietu M&A darījumu TOP 10 Baltijā.

“Ievērojot uzmanību, kas pievērsta šim sektoram pasaule, kā arī nostiprinoties Baltijas jaunuzņēmumu (*startup*) ekosistēmai, ir paredzams, ka tehnoloģiju, mediju un telekomunikāciju sektors būs tikpat aktīvs arī 2021. gadā,” secināts tirgus pētījumā.

Savu aktivitāti 2020. gadā ir saglabājuši privātā kapitāla fondi. Vairāk nekā 20% no visiem darījumiem piedalījās finanšu investori, ieskaitot piecus darījumus, kas ir iekļauti starp Baltijas valstu desmit lieлākajiem darījumiem pēc to atklātās vērtības.

Izzinoto M&A darījumu skaits un vērtības Baltijā 2017.-2020. gadā

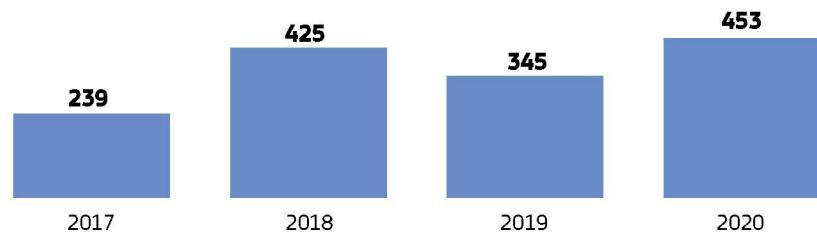
● darījumu skaits ■ darījumu vērtība, milj. eiro

Avots: ZAB Sorainen

Latvijā izzinoto darījumu atklātā vērtība 2017.-2020. gadā

Milj. eiro

Avots: ZAB Sorainen

milj. eiro	legādātā daļa	Mērķa sabiedrības valsts
10,95%	Latvija	
neatklāta	Igaunija	
100%	Igaunija	
83,14%	Latvija	
neatklāta	Lietuva	
neatklāta	Igaunija	
34,1%	Latvija	
100%	Latvija, Lietuva, Igaunija	
100%	Igaunija	
neatklāta	Igaunija	